Norsk Folkeminnesamling
www.folkeminne.uio.no

Asbjørnsen 12

Merknad: s. 33-35 mangler.

NFS ASBJØRNSEN 12

32

Del 12

1-8. Brev. 3 dk. bl. (14×21) + bl. (14×21) med lapp (M. Moe) + utklipp („Sprøitstof").

9. „En vestlandsk Sovdal". Af P. Chr. A. (24 sider)

10-19. 2 dk. bl. (14×21) + 6 bl. (14×21 og større).

20-21. 2 bl. (13×21) i konvolutt.

22-29. 2 dk. bl. (16×20) + dk. bl. (21×35) + 4 bl. (14×23)

30-42. Manus dk. (21×35) + 2 bl. (11×21) + 3 dk. bl. (20×23).

33-35 vantar.

Wermamo (på resa) d. 14 mars 1877.

Min ärkebäre och värde vän! Wermamo

Då jag hade nöjet att personligen träffa och tala med Eder, voro Edra arbeten mig endast kända till namnet – alldeles som Göteborgare känner Vår Herre. Nu därimot har jag köpt och läst Edra Folke-Eventyr, och har på många ställen blifvit Eder tjenare.

"Vi vete en del och profetera om del Stycken", säger med rätta Apostlen Paulus. Så göra alla som på inspirationens gnista: diktationen. Verstehen Sie? I har ock "profeterat", åtminstone, men inte en hel karl.

Eders samlingsnamn sade icke redan 1764. en bård Svensson "Vivre avec des hommes simples & grossiers, et de leurs mœurs, leur style, leur génie, c'est un avantage dont personne n'est jaloux, à un genre d'érudition où l'on n'ambitionne pas de se distinguer". Bergius.

(5

Nu först önser jag huru mycken nytta Björnstjerna Björnson haft af Edra "förklaringar", endast genom, att icke blott förstå — utan ock kunna förklara sig hans "maade".

Huru har jag ej önskat hjertinnerligt att de både "Nedersbergsflarne" Thor Lerberg "ja paa Skogan da" och Jussen "maatta" uti En sommernatt paa Klevfjorden! herliga figurer — grafiskt klassiska mästerverk!

Tack för alla och tack för hvar och en af Edra "figurer"!

Det är mojligt att I ämnen likasinnade lofvord af mig, som knappt utom "fagot" nätvers offentligata — att jag, en ringa Vismakare, skulle kunna ha makt att röra Eder, hvars namn är erkändt i Europa... Jag mycket tycker så litet! men en egenskap äga mina ord som förklaringar — intressen (jag menar de som tjäla sig till öfversättningar) och dess. berörn icke äger: mina ord äro ärliga uttryck af mina åsigter och mina uppfattning.

Språkprof från Vestbo härad i s.v. Småland.

Uppteckнadt för A. f. F. af —n.

Dä va' an gang för långese'n når ja' va' pajk å va' hemma hos fa'en[1]) oppi K....., så bruktom vi ha' häst mest for jam nan[2]),för fa'en brukte tjyra[3]) åt sta'en allt som tiast mä ä'e r, män så totte[4]) han att han velle skelja se ve,en når han inte orkte tjyra åt sta'en själf mä'et, å så sa'e han te' me', dä va' ändå justament[5]) Tor'pa[6]) märtnas[7]) aftan, han sa', hör du Lasse, sa' han, tror du de' te'[8]) å laja[9]) hästen te märten å sälja'n åt me', sa han, för nok[10]) går han t' pänga', dä' å' inte fali't, för dä' ä' inte mar[11]) fal[12]) på'en än han ä' förgammal å styfbanter[13]) å lite skriner[14]) för tefället[15]), sa' han, män dä' ä' inte så nott[16]), du s'ä bara inte laja fram'en för'n framat solaqvälla, så har dä' inga nö'. Särramän va' ja' jirier[17]) å ladde sta[18]) klåcka fira på otta, å följe feck ja' mä' därrafar[19]) för han s'ulle te märten mä' ett pär tjö[20]), män dä' bla' lju[21]) ja' rådde å följa'n, för hästen va' leksom lite halskodder å' se', å ria hadde ja' inga ro å[22]); så ja' va' inte ve' märten för'n vansna[23]) klåcka fäm på ättenden[24]). Ja' ladde då opp'en på a dönga[25]), för han inte sulle slö se'[26]) ifall han sulle trella i kull, å' som ja hadde stått där å bliat[27]) an tranting[28]) kåm dä an finer härre, da sa'e sena att dä' va' an Kinne[29]) oppat ifrå Håska ella Sjäta[30]), ja håksar[31]) inte hwekket nu, å han bu[32]) me fira rekstaler, män ja' totte dä va' rant för lite, så ja latten[33]) gå. När dä hadde vott[34]) a stunne kom N. N. te me, han sa', har da sålt än, sa' han. Ja, mante på[35]) du hade butt för lite, män han sa'e: dummer va' dn som inte tok, dä' bu'et får du allri mar[36]), för rästen köstar dä' de' mar å läja skjuss te' kraken ham, än hale[38]) hästen ä' vär'. Då ankade[39]) ja' på att ja' inte hadde ta'et å latte[40]) rätt på härren å sa'e te'en, ja' sa' vell han stå ve' bu'et så får dä' gä. Nää, sa'e han, dä vell ja inte, män vell du ta' tju'e[41]) daler, så får dä' bli derve'. Ja piskatre, då ä' dä l'a bäst å ta', å vi sloom[42]), men gu' va' ja' ecke tjongen[45]) å bestå twjå potäller[43]) bir te' köpeskåla å dä' köstade halfjära[43]) daler, för de' va' inte nåa utskänkning, som dä, ä' nu för tia, som väl ä'.

---

[1]) far, egentligen fadren. [2]) ständigt. [3]) köra. [4]) tyckte, ansåg. [5]) just. [6]) Torups. [7]) marknads. [8]) anser du dig kunna. [9]) leda, föra. [10]) nog, säkerligen. [11]) mera, vidare. [12]) fel, lyte. [13]) styfbent. [14]) mager. [15]) tillfället. [16]) noga. [17]) tidigt uppe. [18]) gaf mig åstad. [19]) granngårdens husbonde, egentligen deras far. [20]) par kor. [21]) blef lögn, var omöjligt. [22]) roade mig icke, kunde icke. [23]) omkring vid. den — —. [24]) eftermiddagen. [25]) gödselhög. [26]) slå eller skada sig. [27]) sett mig omkring. [28]) en stund. [29]) invånare i Kinds härad. [30]) Håksvik eller Sjötofta. [31]) kommer ihåg. [32]) bjöd, ville betala för, köpa, *u* uttalas nästan lika med *o*. [33]) lät honom. [34]) varit. [35]) ansåg och sade att [36]) mera, vidare, flera gånger. [37]) lega betala för. [38]) hele hel och hållen. [39]) ångrade. [40]) letade. [41]) tjugo. [42]) slogo ihop, handlade. [43]) buteljer. [44]) $3^1/_2$. [45]) tvungen.

Genom göra den af Eder först framdragna "Lok" alemånt omtyckt af beundrad i Europa, torde jag få mig vara i stånd "a partner" af på grund däraf äga ett berättigande in partibus att hafva mina tanke.

Innan en gång hoppas jag komma till Christiania, dit jag längtar, och — jemte det jag hälsar Eder en liten berättelse som lärer vara Eder — på samma gång personligen framträda får Eder min beundran och högaktning

J. E. Södling

Hr Forstmester Asbjørnsen, Christiania

KONGL. BIBLIOTEKET.

4

27. XII. 83.

Ank. 2.5.84.

M. vän

Frater illustrissime!

Från Köbenhavn har man skickat mig 1:a häftet af Din värdefulla Eventyrbog, som skall lefva så länge Norska Talas, i sanning en skatt som icke kan prisas nog högt. I förmodan att det är Dig jag har att tacka för gåfvan ber jag få betyga min hjertliga tacksamhet och glädje Om jag kunde göra Dig något igen!? Bryr Du dig om mina fornskrifter? annat kan jag ej bjuda på! Säg ett ord om Du behagar.

Med bästa önskningar för det nya året och många följande förblir jag gamle vännen och din trogne beundrare

Rk Lemming

46

Anteckningar om Rudbecks Atlantica
1863

Flores och Blanzeflor (1844)
Herzig Ecnik af Normandie (1853)
Josephi historia
Konung Alexander (1855-62)
Medeltidens Sv. bibelarbeten 1848-55
— trion krönika
Gamla ell. Eriksk[r]önikan 1865
Två st. Mysterier 1864
Namnlös och Valentin (1846)
Rudbeck Atlantica 4:de del 1863
Skrädderiets Samlade 1856
Lodenbergs Drömmar 1774 (1859)
Den svenska Tiotaken 1859
Tobias comedia 1849

Sveriges Dramatiska Literatur
till 1863

Den Vita S. Catharina
Den Vita Brigadisten
Smedernes Skrå i Ystad
Fjäderns Tråd

4c

København 12/11 1854.

5

Højstærede Hr Asbjørnsen!

Først at fremsætte min Tak for Dem selv, Dig og vor smarte Fa de år siden, bevirke mig, ved at tilstille mig endnu adskillige af Deres herlige Folkeeventyr, og næst at bede Dem tilgive min tilsyneladende utaknemmelighed, fordi jeg mig havved at fremsende nogle Oversættelser, som jeg har haft nogen Tid i, og som jeg antager vil kunne interessere Dem.

Jeg må vel kun tilstede at bede mig Deres overbærelse med de "gl. danske minder", som endnu kun er i Deres barndom og første begyndelse, og som i så mange Læsemøder bære afsluttende Kommentarerne præg; men jeg tror dog, at De nogle vil kunne forsone Dem at erfare, at De egentlig kun er en slags medvirkende på de fiskeangler, jeg har ud allerede her i Landet, for at fremkalde og indsamle oplysninger af ældre folkelige minder, der her, som andensteds, synes at synke på De sidste Aar i Den umiddelbare almues eindvirkning. De gjorde forsøg her — alle Læsebøger svagheder ungdet — ved sig praktisk nyttige,

5 b

hvorpå jeg daglig modtager nye bevise i form af optegnelser rundt omkring fra landet af ordsprog, sagn, viser m. m. Jeg må dog ikke ikke op, når jeg tillader mig at bemærke, at jeg tror, det vilde være anbefalelsesværdigt for Dem her at forsøge noget lignende oppe hos Dem. Jeg har ret set, at De f. eks. på omslaget til Deres „Julebog" har stillet en opfordring til „Skolelærere og andre", men jeg er af den formening, at netop sådanne mænd vil kunne stille samlinger, som mine, de bedste prøver på alle slags forskellige ting, som de skulde samle på, og hvori bidragene mulighed, uden videre bearbejdelse, ved nogen slidsomhed overgåes, og med tilføjelse af optegnerens navne, og som utrykte endvidere i en vis eksemplarer kan stille anledning til folk, som ellers ikke have eller som kunne vinde til at ville hjælpe til, — at danne fremgangsmåde fortrinlig for den mere frugtbringende og at foretrække for en mere systematisk fremgangsmåde. De ordnede samlinger af hver art for sig ville senere kunne sammes; men materialet bør jo skaffes tilveje på den af mig foreslåede måde. De vilkomne hjælpere

hjælpere man her kan have er ifølge min erfaring Lapperne, og ikke de (i det mindste her os) sædvanlig ubeholpne halvdanske Skoleborne; og af forskjellige Landsmænd vil jeg ikke tale, da de sammes ret gode i Norge; ifølge som det jo kræfter, at det forudsættes at en enkelt Dame, der af folkemindre Syge har pleiet kortere tid eller længere maaske hvorpaa Landsmænd have smukke sving — jeg ved ikke, hvad jeg skal kalde det; lad det da blive: udgaar.

Dog, jeg må bede Dem ikke at tage mig for vidtløftig idet jeg ogsaa vil gjøre opmærksom paa, som om ønsket her skulde være det høiere. Jeg ved fuldvel at De har langt større Kundskab til disse sager end jeg har, men De kan neppe have større iver, ligesom Deres Stedbarn og Deres alle ønsker resultatet neppe kan være nogen vanskjære end

Deres med sande Høiagtelse

forbundne

Fr. Hjorth

T. T.

Hr. Kand. P. Chr. Asbjørnsen.

Christiania den 15 Juli 1855.

7

Höistærede Hr Landsmaal

Grundtvig!

Idet jeg herved bringer Dem min ærbødigste Tak for Deres velvillige Tilsendelse af Deres „Gamle Danske Minder", beder jeg Dem at tilgive mit Dem Tak først kommer saa sent. Jeg havde meddelt gavarligt at kjøbe Eder gaven i Kjøbenhavn i Haab, om muligt ogsaa Deres Portræt, og jeg gjorde Alt hvad mig var mulig for at udføre mit længere Udenlandsophold til Foraarets, og dermed Forfølgelse af Landets ypperligste Skjald i det jeg først vil kjøbe Tid at læse Deres Skrifter af Pag. 110.

7 b

3

mandan f. M. som indskikkes saa
meget Bak til Drøftelse mulig-
leg, at det vil vare naadeligst
indrøm at almindeligst Brand
for. Naar Mandatar til Be-
svarelsen vil de allerede Sam-
stemt gaa Dørsamd i Sam
Forhandling, jeg stiller mig at
mode Dem, anmeldende en Rek-
i Bergens Stift af Hjemmeværn-
Valen. Det min Sag og Ledet
alle Lidt ogsaa vor Hjemfordre-
gen Dem at samle ~~en jeg over~~
~~mig~~; Dem Hjemfordring, som Dem
Hjemmelse vorder, at de Hjemmelser,
gaa Overslaget til Jubilæumsaaret
1850 Dem anbygnede i 23,000
Hjemmelser, og Jeg Dem kan tol-
føje at der vedkom at Dem
Formedsen og nøgle maadelige
Hjemmelsesskibet fra 2 Bade-

at bringe
nogle Forsvar
Bekendtskab
Dem

Jeg er maaske
Forlags Skam
til Dem Dem
Forhandling

hållera; Här sitter nu stor Frog-
het emot vore hela detta Tal af
skriftlig Bedrift, og Damerne
var ikke at höra bedre med de
Herrigshof [illegible] Förövrigt tvivlar
jag ikke om, at et Skrift, som
lärer, ~~hvis Ledgivende afhan~~ for
~~[illegible] Dal Lesen suden vaar gan-~~
Lokale, ville bragt mangt og me-
get Interessant for Dagen, naar
man havde kunnet faae det
i Gang, medens Interessen for
Selskabsligheden var ny og
varm. [illegible] Derværen kunde hver-
ken Mor eller jeg Dem udholde
saa det var önskeligt for
Frygtens Stemmen [illegible] var
Tid og Sted gaa Gjennemforel-
sen af Arbeidet, vi begge
omfattede med saa mange
Interesse. Livet og andre

[illegible] Frogheden fastholdt [illegible] efter Gang [illegible] [illegible] [illegible] i min [illegible] megetdre [illegible] for Dem Dannelse maa [illegible] har atar [illegible], at [illegible] gaa Dem [illegible].

85

vi den skrabliga Lotteringen som
gjort parlamentet förbittrad
så gav os Lagga, att vi ännelig
gitt kred i natt. Men man
kömma gnälla mer så gjort. Som
Lagga, men man avvarlade
den redan sjöl af Indbundel-
se Lal ljugna Mand, som mana
utnalt kömma efter som Tid
Jorgen. — Jag skrifde Vandring i
Lal Lader öfver, med at vi Jvarde
som högtliga af Lednat fulde Com-
Lars Vaan så som Jvar i
drökenarna [illegible] Jungar
(som sig). Som val af vow over
dantisk ann, at Jugan med stör-
Lalvorde kan följa dem Kirk-
samhet som Folkets Dryckenskap, ann
Vore med förargelse förkunnas

Lo C. Chr. Hjörring

Lo Lorm Grundvig.

En vestlandsk Skovdal.

Af

P. Chr. Asbjørnsen.

9 b

Landet mellem Bukken- og Hardangerfjorden danner som bekjendt en stor Halvø, fuld af Fjorde, Fjordarme, Indskjæringer, Dalstrøg og Fjelde; over dets indre Del hvælver Folgefonden sit evige Dække af Bræer og Jøkler. — Naar man kommer nogle Mil ind fra Havet og den yderste Øgaard, er der paa denne Halvø endnu igjen nogle Skove og Skovdale: enkelte vise sig i Fjeldlierne nede fra Søen af, men flere, tildels de bedste og rigeste, ligge afsides oppe i Kjedler og Dale, skjulte mellem Bjerge og Fjelde, der værge dem mod Havstormen. Nede ved Vandet er Træv̊exten paa sine Steder saa rig og

yppig, at her endog findes Egetræer, der rimeligvis ere nogle af de største i Norge.

En Sommerdag for ikke meget længe siden var jeg sammen med Eieren og en af hans Husmænd paa Vandring i en af disse dybt indgaaende Skovdale, om hvis Tilværelse og Udstrækning man neppe har nogen Anelse, før man er midt inde i dem. Efter en brat Opstigning gik vi en Tid gjennem Braater og Lysninger, udhugne Strøg, med mægtige Stubber og kuede Rester af ældre Skovvæxt. Overalt skjød Ungskov og Smaafurer frem; hist var der et og andet Holt med smaat Hustømmer; her stred Furebuskene endnu for Livet; længere op, hvor Jordbunden var skrindere, havde Eneren udbredt sig i tætte Klynger; her stod Vækterskoven som en Børste, thi det væbnede, værgende Enerkrat havde fredet den mod Fætand og Fæfod.

Men alt som vi kom frem, skiftede Skoven og dens Scener; hvor Dalen snart

videde sig ud, snart trængtes sammen, stod Furerne høivoxne i jevnere, tættere Samstand*); ranke, glatte Stammer skjød høit op i Veiret med en liden Bardusk i Toppen (saa syntes det idetmindste nedenfra); her var dygtige Spirer og Emner til Mastetræer, om de fik Tid og Fred til fremdeles at voxe i Selskab med sine Frænder.

Jægtebyggernes hvirvlende Hammerslag og Skurlarmen**) fra Sagen paa Odden nede ved Fjorden lød for lidt siden i vort Øre. Nu hørtes den ikke længere; i Skoven herskede en Ro og Stilhed, som Vindens lette Susen i Trætoppene og Elvens Brus i Dalen kun gjorde endnu tydeligere; det dæmpede Lys mellem de tættte rødlige Furestammer gav det Hele et eget Høitidspræg.

Endelig lysnede det mellem Stammerne, og Dalen laa aaben for os; den gik i sydlig

*) Bestand.
**) Larmen af Tømmerskjæringen

Retning med en Bøining mod Øst: i det klare Solskin laa Myrstrøg med store Tuer og vantrevne Smaafurer, afbrudte ved Lysninger paa fastere Jordbund og enkelte Grupper af høit opragende Træer; her var Skovluften frisk og sød at aande, mættet med krydret Duft. Mod Vest og Syd opover den nederste lavere Skraaning af Lien fortsætter Høiskoven sig; den er vel af yngre Alder end den, vi nys forlod, men den har en Regelmæssighed og Alderslighed, som skriver sig derfra, at Jordbunden for mange Aar siden ved en Skovbrand tilfældigvis blev forberedt til at modtage et rigt Frøfald. Paa Østsiden er det brattere; steile Lier og høie Vægge skygge for Solen og kaste altimellem mægtige Slagskygger ud over Dalen, men op over disse Styrtninger klatre Fure og Birk, Rogn, Hægg og andre Løvvæxter overalt hvor de finde Rodfæste, indtil de ikke længere formaa at staa imod Veirlaget i Høiden. Men oppe i Høiderne baade

9 d

her og i de øvrige Strøg, hvor Jordbunden var knappere og hvor Kampen med Stormene optog en større Del af Væxternes Kræfter, artede Træerne sig ogsaa paa forskjellige Maader: snart toge de Plads paa forskjellige Hylder og Fremspring, klyngede sig ind til Væggen og stode der med Grenene paa Vindsiden som Kjæmper, ingen vovede at nærme sig til; snart stode de frit paa Knauser eller oppe i det aabnere Skovbryn med korte undersætsige Stammer og udbredte sine knudrede, vinklede Grene mod alle Kanter, ret som de med mægtige truende Arme trodsede Himlens Veir og Vind, til ligesaa megen Glæde for Yndere af maleriske Træformer, som til Næring for Jægtebyggerens praktiske Sands; thi her er ligesaa god Udsigt til Studier og Skitser for Maleren, som til Emner for Skibsknæ og Krumholter, Spanter og Kjøltræer.

Vi gjennemvandrede disse vestlige og sydlige Skovlier og fulgte Dalbunden tilbage igjen.

Som Skoven under vor Vandring vexlede i Trangskov og Lysninger med forskjellige Alders- og Vækstforhold, saaledes skiftede ogsaa det dæmpede Lys inde i de tætte Samstand med Solskinnet paa de friske aabne Græspletter, den klare Dag oppe i Lierne med Slagskyggerne i Dalen, de grønne Løvtepper udover Bratterne med de sorte dryppende Bergvægge og de graa Fjeldtoppe i Høiden.

En Tid hørte vi kun Elvens Sus og Brus; siden fulgte den os let og brunlig klar, snart strygende forbi i Hop og Dands, snart givende til Bedste et Regnbueskimt, hvor den i et Fossefald satte ud over Stupet, og endelig ilede den afsted gjennem Lunde af Birk og Older, mellem Græsvolde og fugtige Moseflader, som hist og her dannede Rammer om Stene og Klipper.

Fjeldbækken oppe i Høiden ser ikke saa liden ud; den vil ogsaa være lystig og gjøre det bedre end Elven, derfor sætter den dristigt afsted udover tæt ved

9 e

den høieste Fjeldkam, men den bliver borte paa Veien, opløst til Taage drysser den som det fineste Støvregn forfriskende ud over Skoven.

Som en Modsætning til denne oplivende Skovnatur stod hele Tiden Billederne fra den nøgne vilde Øgaard, fra de lyngdækkede Jordflekker mellem Klipperne, som Havet ombrusede, fra de veirslidte, skovbare Kyststrøg, hvor jeg for kort siden færdedes med alle de Savn, Skovbarheden og Træmangelen medførte for Agerbrug, Fædrift, som for de fleste af Menneskenes praktiske Gjerninger. Jeg vil ikke sige, at Sandsen for Havets udjevnende Indflydelse, for dets Kraft til at oplive og staalsætte Folket, aldeles manglede mig. Men det forekom mig, at jeg aldrig som her havde følt, hvad Skoven er for Mennesket, ikke alene for dets Udvortes, dets fysiske Velvære, men for dets hele indre Liv. Den Kvægning, Skovnaturen skjænker, er som en oplivende Vin, og den kan vel

behøves. Trænger man ikke længere til det tørre Træ, saa trænges der saa meget mere til det grønne, som det staar der i Saft og Kraft, til at varme det indvendige ved. Et Folk uden Skovland er næsten ligesaa ilde stelt*) som en Nation uden Søkyst; de store Skovvidder ere ikke alene en Fornyelseskilde for Jordbunden, men ogsaa for Folkeaanden og dens Aabenbarelser. — Skoven bør saaledes holdes i Agt og Ære ikke alene for Kakkelovnsvarmens Skyld, eller for Agerbrugets og Fædriftens, eller for Handelens og Søfartens Skyld, kort, ikke alene for Folkets legemlige Velvære, men ogsaa for dets aandelige Velgangs Skyld, forat Folkelivets Puls kan banke med fulde og friske Slag.

Alt ved flere Leiligheder havde jeg mærket, at Folket her i Egnen ikke var

*) ilde faren.

blevet uberørt af Skov- og Fjeldnaturen, men hidtil havde Skoven selv, dens Tilstand og Vækstforhold, med Tømmer og Tømmerslag, Førsel og Afsætning optaget vore Tanker og Tale.

Udpaa Eftermiddagen kom vi frem ved en Fjeldvæg og satte os i Skyggen af den tætte høistammede Skov, som stødte lige op til Uren, under Væggen for at hvile. — Jeg skal i dette Øieblik ikke kunne sige forvist, om mine Vandringsfæller, som jeg, alene nød Hvilen i Hvilen og lod Fantasien gaa ud paa Tog, eller om ikke Skoveieren kvægede sig ved en obligat Snadde og Husmanden ved atter at opføre et Efterspil paa den Spegebovfele*), som vi rigtignok tidligere havde skuret paa med tilhørende Klunk af Lommeflasken.

---

*) De lufttørrede Faarelemmer, som almindelig benyttes til Reisemad, tillægges ikke sjelden spøgende Navn af Fele, Violin.

Sikkert er det, at Fjeldvæggen helt og holdent fængslede mine egne Tanker. Der skulde ikke meget til i dens Ridser og Kløfter, Fremspring og Fordybninger at finde en vis Lighed med et stort gotisk Bygningsværk. Spidsbuer, Portaler, Udhugninger og allehaande fantastiske Prydelser, som gik ind i Stilen, var der nok af, og den nærmeste Forestilling var naturligvis den, at Fjeldvæggen var Ydersiden af en Borg eller et Palads for Trolde og Underjordiske.

„Sig mig," sagde jeg, livet af dette, til min rolige, besindige Ven, Skoveieren, — der rimeligvis tænkte paa alt andet end Troldskab — „sig mig, dette er vel Troldaasen, kan jeg tænke? Jeg har saa ofte hørt den nævne, men aldrig faaet vide noget nærmere om den, og noget maa der vel være."

„Ja vist er det saa," svarede Skoveieren og kastede Øiet op over Væggen; „Jeg har visselig hørt baade mangt og meget

i gamle Dage; men jeg har ikke godt Minde for slige Ting. John, tænker jeg, mindes det bedre, og derfor mener jeg nok, Du fortæller, hvad Du ved om Troldaasen og „hint Folket", som de sige boede her engang i gamle Dage", ytrede han opfordrende til Husmanden.

„Ja, det var saa det", sagde John, som var en aldrende Mand med dybtliggende Øine og et mørktladent Ansigt. „Jeg mindes ikke andet, end det jeg har hørt før mig fra gammel Tid, og ilde tykkes mig det skulde være, om Husbond havde glemt det, for mindes jeg ikke feil, saa har jeg hørt det saa, at det altid har været det samme Folkeslaget, som har boet her paa Gaarden."

„Ja, det var saa det," sagde han atter, modtog den Skjænk, som blev tilbudt ham, med „Velkommen til" og gav, da han efter gjentagne Nødninger havde ladet den smage sig til sidste Draabe, Tomlingen fra sig med: „Tak

for Skjænken; det var aavelag*) til gode Vin.“

„Det var nu i meget gamle Tider, Gaarden var meget mindre indengjærds **) end nu; der var ikke mere Dyrkningsjord end mellem begge Elvene, og Husene stod paa Midtbøen ***) strax nedenfor Veien. Det var bare én Mand, som eiede hele Gaarden den Tid, og der var ingen Husmand under dem. Han var Løskarl og holdt bare Tjenestedreng og Tjenestepige. Selv stod han paa Sagen, naar der var Tømmer at skjære, men det gik nok ikke saa ofte paa i de Tider, for det var ikke saa letført †) at faa Tømmeret frem dengang som nu; Sagen stod i den nordre Elven; den sondre var ikke større end en Bæk, for der var endnu ikke dæmmet op for de Vandene, som ligge i Valefjeldene.

*) Aavelag, overmaade.
**) Der var meget mindre indhegnet Mark.
***) Bø, Engmark, indhegnet Mark.
†) letvindt.

9 h

En Ting havde Tjenerne lagt Mærke til, og det var, at Manden gik bort næsten hver Lørdagskveld og kom først igjen ved Middagstid om Søndagen, og iblandt ikke før Mandagen. De undredes paa, hvad dette kunde være og var nysgjerrige efter at vide, hvor pas han var, men ikke torde de spørge, og endda mindre torde de gaa efter og lure, for han var en barsk og hvas Mand. En Lørdag traf det saa, at han tog Drengen med paa Sagen, for han vilde gjerne blive tidlig færdig med Skuren. Drengen skjønte vel, at Husbonden var i Godlunet, og saa var han saa forviten *), at han vovede sig til at spørge: „Hvor gaar Husbond hen hver Lørdagskveld; skal tro han gaar paa Frieri ensteds?“ „Nei,“ sagde Husbonden, „det gjør jeg ikke, men har Du Lyst til at være med mig ikveld, saa skal Du faa se, hvor jeg færdes og hvad Folk jeg

*) Nysgjerrig.

er ilag *) med. De drev paa, alt de orkede **), og da det led til Non ***), var de færdige med Tømmerskuren. — Saa gik de hjem, tvættede sig og tog Helgeklæderne paa, og da de havde spist Nonsmaden, gik de østover den søndre Elven og over Brattestølen og Tømmerflaten, — den samme Veien, vi skal gaa ned nu — og lige hid til Aasen. Her standsede de.

„Nu er vi fremme," sagde Husbonden; „naar de læte †) op Døren, maa Du gaa ind ratt ††) efter mig."

Drengen blev rent fælen, da han hørte, han skulde ind her, for han saa ikke noget Hus. Men Manden bankede paa, og op gik Døren med ét som en stor Port i Bergvæggen, saa de kom lige ind i Stor-

*) Sammen, i Selskab.
**) formaaede.
***) Midaften, Mellemmadstid. Ved Bergen og i Fjeldbygderne omtrent Kl. 3.
†) lade op, lukke op.
††) ratt, lige efter, lige i Hælene.

stuen; der var det ikke saa folketomt som paa Gaarden, der var nok af „Hine" *). De sad om Langbordet, og der var tillaget som til Gjæstebuds. Husbonden gik omkring og hilste paa dem som paa andet Kjendsfolk og bad, de ikke maatte være vrede, fordi han havde taget Drengen sin med denne Gangen. Saa steg han over Bordet, som Skikken er til Bryllups og Gjæstebuds, og satte sig i Høisædet paa Siden af Gamlekallen og nogle andre Underjordiske. Drengen satte sig paa Forsiden fremfor Bordet. Der skulde ingen sulte for Madens Skyld, for der var nok af alle Slag, og store Ølboller gik rundt baade tidt og jevnt, og Husbonden spiste godt og drak endda bedre; han trivedes vel i Laget, men Drengen syntes, alt dette var saa underligt, at han ikke torde røre det ringeste af alle de gilde Retter, som stod paa Bordet;

*) De Underjordiske, som gjerne nævnes ved dette Navn.

ikke torde han tale til nogen heller, og han ønskede bare, han var vel derfra. Da Husbonden skjønte, hvorledes det var med ham, sagde han, at han skulde følge med ham paa Hjemveien, om han ikke havde Hug til at være der. Ja, det vilde Drengen mere end heller. Saa godsnakkede Husbonden lidt med Gamlingen og fulgte Drengen ned paa Tømmerflaten, hvor han kunde se hjem til Husene paa Gaarden.

Saalænge denne Manden levede, havde han Samlag med de Underjordiske i Troldaasen; men den, som kom efter ham, holdt ikke noget Venskab og Kjendskab med dem, endda han færdedes i Marken baade sent og tidligt, for den Tid var det ikke saa vandt om Vildt og Dyr; han lagde sig ogsaa paa Jagt og var en duelig Dyrskytter. En Gang gik han længe efter en stor Hjort; tilsidst kom han ind paa den og skjød den, saa den faldt her under Troldaasen, men det var ikke noget Døds-

skud; derfor stak han Tollekniven i Nakken paa den og gav sig til at flaa. Mens han holdt paa med det, satte han Kniven fra sig i en Fure, som stod ved Siden, men da han vilde tage den igjen, var den borte; alt han ledte, fandt han den ikke. Da han kom hjem, sendte han Drengen efter Hjorten. De ledte ogsaa efter Kniven, men borte var den, og borte blev den.

Om Høsten reiste Manden ind til Bergen; han skulde hente Korn for Skind og Fedevarer, og til Helgen blev han bedt til Kjøbmanden at spise, saa som Skikken er. Der kom han til at sidde tilbords paa Siden af en anden Mand, som han ikke kjendte. Den Tid laa der ikke Kniv og Gaffel paa Bordet som nu, men hver Mand skar Stegen med Tollekniven sin.

Det gjorde den fremmede Manden, som sad ved Siden af Dyreskytteren, ogsaa, og da han lagde den fra sig paa Bordet, saa var det den samme Kniven, han satte fra sig i Furen. Den var ikke vanskelig

at kjende, skal tro, for den var sølvholket*), og Navnet hans stod ogsaa paa. Da de havde spist, var han ude en Stund denne Fremmede, og saa spurgte Dyreskytteren, hvad det var for en Mand. Kjøbmanden undredes paa dette og sagde: „Kjender Du ikke ham? Han er jo nærmeste Naboen din; han kalder sig ~~Borge Borgesen~~, og den Manden kommer ikke til Byen med Skind i Tylftetal eller Baadlaster. Jeg tror ikke jeg lyver, om jeg siger han har halve Jægten fuld.“

Da hin kom ind igjen, spurgte Manden fra Valen, hvor han havde den Kniven fra, for den var hans, sagde han, og Navnet hans stod paa den.

„Nei, den er min,“ sagde Manden, „den hørte mig til, da Du satte den i Husvæggen min, dengang Du karvede Livet af Storoxen; den havde Du aldrig faaet, havde jeg ikke undt Dig den. Men det kan nu

*) Forsynet med Sølvringe.

være for det, som det er. Kniven skal nu være din, og en fagna Mand*) skal Du være, om Du kommer til Gjæstebuds til mig og smager paa Øllet mit, den første Søndagen Du er hjemme.“

„Du faar sige mig, hvor Du bor da,“ sagde Manden fra Valen.

„I Troldaasen,“ sagde hin.

Da var det ikke vanskeligt at vide, hvem han var, han var Husbond for „hint Folket.“

Siden kom der igjen en Mand paa Gaarden; men Grandelaget med ham likte de ikke, for Folket levede altfor vel sammen og troede ikke paa de Underjordiske mere.

En Dag, som en af Opsangermændene **) laa og hvilte Middag borte i Marken sin, kom der En til ham og sagde: „Nu er det saa galt med det Valfolket;

*) En rigtig brav Mand.
**) Opsanger, Navnet paa en Gaard i Nærheden.

Du maa lade os faa Lov til at flytte fra Troldaasen og sætte os ned i Vigefjeldet i Marken din.“

Manden var tung og ør af Søvnen og sandsede ikke rigtig, saa sagde han: „Ja, Du faar det.“

Siden var det ikke sjeldent at se dem i Marken der. Nu siger Folk, de har flyttet derfra ogsaa, men der er ikke nogen, som kan sige, hvor de har flyttet hen.“

Her endte John Braaten sin Fortælling, men gjorde fremdeles nogle forblommede Hentydninger til, at disse Godtfolk havde været Stamfædre til den Slægt, som endnu eiede Gaarden. Under dette kom der frem paa Skovstien et Væsen, som efter Udseendet gjerne kunde bragt en eller anden til at tro, at „hint Folket“ viste sig her endnu. Det var en rank Kvindeskikkelse i Egnens Dragt, kort sort Stak, rødt Liv, hvide Ærmer og en sort Hue med Sølvbroderi over det lyse Haar; hun drev et Par

Ungsmaler*) af en meget gjenstridig Natur, som i ét væk vilde ud af Veien, og som hun i lette Spring søgte at gjenne ind og frem paa Stien, snart under godslig Snak, snart under Skjænd dels over Smalerne, dels over Hunden, der som en Galning for og skjelte og gjøede efter en Skarvehare**) oppe i Lien og lod hende være Smalehund isteden. Hun gjenkjendtes imidlertid snart som en af Gaardens Folk. Husmanden hjalp hende, og samtlige To- og Firbenede gik nu i Flok og Følge nedover; ogsaa Hunden, der snart var bleven kjed af Skarveharen, kom efter og overtog sit Hverv at holde de Gjenstridige til Orden.

Vi gik nedover langs Elven, og da vi kom ud paa Tømmerflaten, laa Fjorden for os vid og blank; den gjenspeilede Aftenhimlens Glands, og Billederne af Øer og Aaser, Fjelde og Jægter vuggede sig i de lange Dønninger, et Dampskib havde

---

*) Aargammelt Lam. **) Ussel Hare.

efterladt. Under os laa Agrene, Lundene og Skoven med Birk og Løn og gamle Egetræer. Der ligge Gaardens Huse hvide og nette; over det nærmeste Teglstenstag rager Kjæmpe-Egen høit op i Luften; dens mægtige Krone har maaske i mere end et halvt Aartusinde skjænket Menneskene Læ og Skygge. Ved det skovkronede Næs derude staar Sagen, og længere udenfor den, tæt ved den yderste flade Strand, sees Jægteskroget paa Stabelen mod den blanke Vandflade; men Hamrene hvile og Arbeidet med dem, og al Dagens Larm; kun Suset fra Elven og Sagrenden lyder gjennem Aftenstilheden.

Christiania 19de December 1870.

10

Kjære Fr. Schneider!

Den Omstendighed at Hamsun imod Løfte og Aftale ikke har skrevet til mig og sendt sine Manuskripter saa jeg kan se, hvor vi vinde ham for vort Projekt: Om dette Forhold skuffer mig paa Grund af Vigtigheden for Sagen, saa vil jeg dog haabe, at det skal komme til Stand i Forbindelse med Julenummeret. Jeg mener, at vor Dag nu, efterdi han har klaret sig forbi Kommunen for denne Gang, saa er den dog saamegen gaat og Lommerne allerede i Færd med „premierer penger," at man kan gavnligt tilbyde ham sine Kunster. Kunst Borgerlig, der saa vant Hr. Fr. Schneider skjøn maatte gaa om Sommeren til Fuglevand? Ja jeg nok mene, at det vilde være ønskeligt, om de kunde skjænke nogle Maaned for Kunstnerlivet, der gjør det Gudstet saa fattigt for Fristelser, for dem Det samme som Tegner for Illustrationer vilde det bestemt være ønskeligt om de kunde dæmpe Aandsfriskhed kunde man en kortere eller længere Tid, Provinsen og gratisere det gamle Ludvig Kiærskou Besøg og Naturen rundt; mig forekommer Sommeren være den Maaned, som kunde de mindste Mellem afgive den Kort Rejsetid; han kan ingen ved Hjælp af nogle gratis Billetter

Enquirer af Gud. med Hans Lemvig
indbydes jeg om det Gjentages afgaa i dis-
ses Danzgaarde i Gjennemfarten,
saafremt jeg skal have Anledning, at om Gud
og Hans rette Ære den Fremgangsmaade
maatte jeg Tilbøielighed, hvorfra jeg
kommer gjøre Hans Lov en Mester
, dette i saa Tegn. Da den Gamle
Fader dagligvis klagede over mig under
vore Dannemandsmøder i Dronningen, hvor
at Hans daglige Gjerning, om de
andre det, maatte vore dem til
megen Byrde.
Overgivet af Christen Andersen og Hvidtfeldt
undertegnet. Fyrbøder og Tømrer. Bekræftes
for Richtig.
Den Nordstrandsøen med andre Mennesker
Beboet i Bronlaas 21de Dec 1860.

PETER ASBJØRNSEN
Forstmester
CHRISTIANIA

anskrevet 9 Januar
27. 4. 71.

Chr. 18de Mai 1871

Kjære Hr Schneider.

Egentlig skjønt min sammenvendige Mangel paa Frimodighed har gjort, at jeg ikke saa ofte har gjort Dem opmærksom paa Deres mange Skrivelser og takket Dem for dem og for Kommissionen Ingebjørg Gaa og Hans Palmaer. Til den sidste har jeg ikke nogen Tilbøielighed, men mindre det skulde vorde af Hensyn til Forholdene, som jeg selv i Kjør, kom nu den Omstændighed, at det skrømt er umuligt. Jeg tror saaledes, at Afskrivelsen af Mangelen paa Sammenhæng skriver sig fra at Forholdene her vanskeliggjør det tilbørlige Personlige i Ingebjørg Gaa. Forøvrigt vil jeg imidlertid ikke gaa videre.

116

Ingaland. Dag Palmon. Da
har da förekommit Rat i, at den
i flere Fjerdinger er bedre, og at den, Ma-
ne Mann kunstfuld, skriver sig derfra, at den
først af Mo blev mere end halv tørret af ma-
"Stolleng af "Skuns Dal" forlængst var kendt.
Dens Beliggenhed, som da ligger ved Skjærma,
Dagen Dag mellem Enden Trøk i Dag
Dan samme, som alt sagt; Grunden dertil
har sig nær den, at den midt mere kjendt, mere
besøgt vorde, end den forrige for Dag fal-
lende. Man sig sagt, at Navnet Dag
Palmen er den forklaring: Palmedalen,
at det ikke kan gøre andet at forstille den
ogsaa. Man regner ar den: Bazindalen,
som skriver med alle bekjendt. (og de
ere virkelige) Fortolkninger af Mytten, og det
er sandes Dag, om at den ældre Dag
forstod den klart. X. D. D. "Mahars Øre, re-klaren"
i Mahars Dag vor ikke". Saaledes er dette
alt. Efter man Mening vor den, at
den altar, den beliggen af Kjærlegsstedet

12

Det vaagtede Bud, at det [illegible]
[illegible] for det. — Jeg kjender ikke
at det lader sig gjøre andarledes med i Over-
ensstemmelse med de sidste Ønsker.

Jeg vil være taknemlig, om jeg nu i Over-
ensstemmelse hermed maatte faa Mandat, (hvor jeg da jeg,
først fra Hamren & Kamp, at faa Jernbanen
hvem samt de beskikkede Vagter, naarsomhelst
det, da kunde vente tilbagekommende i
Mellem Mellem:) ikke gjøre eller kan-
ne det at gjøre andet Gavn, saa tror
jeg dog jeg kan sige, at de vedkommende
have bidraget til at skaffe dem 1000 Spd
af det Bestemte Lager. Jeg skulde nem-
lig, at de kunde, d: Hr. Thelmes
Bekjendte, skaffe mig i Tvivl om Jernbanen
man for Ben Gang kunde kjøre dem
til Jernbanen Dag, da de ikke kunde komme
først. Jeg tør derfor Taknemligheden saa
kunde mig til Tilstrækkelig og vente
fra Christiania Middelthun & Mandal

126

mer besörg öfversvalne
om, at de kom mer bekymrade
för mig, för at göra mig mer ledsen än förr
de redde. Morad klarnade mer på förra
af dessa ord (jag inspicier) och [illegible] jag
(Gott gan Omvändning) och sade: at göra det
för sed skuldens skull, som mer Norsk
indragit för andra, gick åfsan annu,
och förnämligt gjorde den klara grund
författning, der mäster at de med sen
de mål, Rättegång. Jag kan icke förgå
för det glädjande mig, at dessa Herrar
åfsen gjorde sitt bäst dertill.

Sammanfattar jag så de på sist
sa: jag har medtagit både sen sen
i det gå mundu," så den stolta Rundag
förmiddag sen mel midgren. Så Gravalos
middag: gen Bekännelse, at jag för
Trolöshetsgärningen, mer den mer bannst
af sen. — Jag tankar mindre gen
det förtroende, som dessa Herrar allestädes

PETER ASBJØRNSEN
Forstmester
CHRISTIANIA

13

gaa Grund af Dunn
Overdrivelser. Mandel
af Klods og Tagninger. Vi havde nu
fl. Dage, naar Dybsnee, som for mest Del
om Maaneds Tid, kommer igjen om
nogle Dage. —

Jeg har talt med Dr Daniels-
sen om det Navn Bourbel O
Arbeid anskaffende Hagemaskin gav
Barnes Rosel i Rotterdam. Misforst
og sagt mig, at det kunde om
dersom ønskes om Dagen, naar
den kunde komme til os ordentlig
pakket. Han sagde ikke Prisen paa
det, men sagde, at Jernfolk
del at Valsen sammen til det
og saa forøvrigt det til Morgen.
Men da maatte vi jo have den
Jernfolk snarest muligt skrevet
at skrive til Dr Danielssen
pr Adr. Bergen og opgive ham
med en vind Dato (vedhæftigst

135

möjligt) snart så
mot sena som nu
januari dag (kanske januari eftersom
månaden).

Du kan troligtvis lägenheten snart
vara tillbaka; snart du nu ska
skaffa i sjön måste gå hemma ska
i land, där är mycket nu så god
mycket förbättrad tillbaka och kan bättre
jag säga att jag skall komma snart
kommande. för dem själv tillbaka.
Men du skjuter för skall, skall jag
då åka efter efter och komma
sorgen sena sedan.

Du kan jag önskar lägenheten gärna
tro och snart till snarast till skjuter
av alltså skall. Gott önskar Fader,
Gammelmoster och Gustav med
Elsbeth. Det är roligt hälsar att
kan skadar snart du är, med att bryta
att sen behörigt Mottot kan att snart

C. ASCHEHOUG
Boktrykker
CHRISTIANIA

Dem, da forstår, der alt kommer
vel vaa vei.

Hannen skal jeg nu ogsaa skrive til
og ordne det saa gjennem Ogberad.
Vi i Juni vender jeg tilbage hjemmefra
og kommer, tror jeg, paa sidst i Sept.
Oktober.

Den Kgl. K Maurer i München
sender jeg nylig Brev med Forsen
for Revii. Juni tidligere Brev an-
talte og indrømmede jeg Dem, at Mau-
rer skrev, at de gjennemgik og Rad-
og Grønvalds Emne. alt vigtigt Stof
i Manuskript af Forfatterne maatte
undertiden gaa og omtales gaa
Herimod de bemærkning, som bør de
efter Dem Ide at de Juni adresser
Deres Brev til „Throndhjems
Postkontor" for man ved hjemkomsten
maatte nærmere Underretning i ultima

146

Thora, ubi nyxet
malui pupiler ärget.

Jan vat g var mundigst sosset
sen

Deras

P. Sven. Skjöreman

1 — 48

NB Formalet, fuletvadt.

PS.

I Klevdebjörn Kang Valen Jan
„de va kje alla de" Jag mud ikk. svar
dt Bekatsjder og hjölm Svar Jarem
Jan Jallan ikk. mavat, Jand bl at
hyrd dt. ??

Hvor Herre Jesus og Sante Peder gik sin vandringsti; saa möte dem den forfærdelige stamme Gjægt. Hvad er dū for noget, sagde hvor Herre Jesus? Jg er den forfærdelige stamme Gjægt, udsent i 9 Grener. Hvad skal dū hend? sagde vor Herre Jesus til ... --- og slite Gjöd og Bryde Ben og tøre Blod. dū skal intet intet Gjöre, men jg dig atter wender til den anden som dig ud sendte og det i navn Fut Fader, Sön og Hellig Aand og den efter Faderv vor 3 Ganger

Erich Bækken.

½ Pund Gaarn spet

½ Lod Kamper Hint og Skaarnet

3= Rodig Vaterimmer allan Balbrion Lod for " " 4 r

4= dan Mallemagte Bark og Affranten 2= Hinger Hjoren

5 1 Par Lod-Lang allan 2= Timmer og Skaarnet

6= Violin Lod 2 Lodt og i for ——— 4 r

7= Filom= Grakeine Hoger Lod Hinger Björ for - - 4 r

8= Porcelan Kanne Hoger 1 Hinger Bjär og Lod ½ Hinet 4 r

9= Mus Kus for 16 allan - — — — — — — — 2 4 r

10= Kommoder for ——— 4 r

11 Dit Hmor for ——— 12

Dissa Hfligarne Hoger inalan ½ Timen Light
i En forkarnat Skorsten

Enede Johansen Bakkhem 1941

For Hisken
Dagny Olie
Bertha Olie

Sonnum Gvobum 2 Lod — 6 S:

Simoniuna 2 Lod — — 8 S:

Bjönna Gald — — 12 S:

Djevel Stuk — — 8 S:

Songaulta fuöl — — 8 S:

Kobur Rög — — — 4 S:

Luön bor. — — — 4 d

Frygvans Grönt at Lod 1 S

Indigot 1 Lod — — —

Röga Fulvar til Lvartinna 12 S:

18

Til

Ærbare og Velbyrdige

Herr Johannes Dahlen Bakken i Drøbak

imagt paa

Lysaker

Edelbaarige Øvrighed!

Jeg maa herved ydmygelig forestille nogle Livsvilkaar, som mig er blevne meddelte, med følgende Ønske skal besvares og anvendes til den Ladas fyldestgørelse eller om saadanne Ønsker kunne nogen anden, end skal jeres i en Skrift og komme derpaa først i Februar Maaned og Lade det staa og om Kisten det nogle gange til Brandsminde Klimaer Kold saadan Skaffes Vaaret derved og gjøder at gaar dræber i Vaaret skal det bedre Korn og grøn, dette Medfører kan og benævnes Langsom Ejød og skal jeres meget godt for Smaa Vaar. –

Endelig skal jeg følge den i sine Halvor Malum om den ikke jeres bekommet nogen Kommun Drøng men det muligt at dens Ønske saa er at Komme til Rosbeck Stue om den Ønske Klima ønsker om Pariseer og dennes Ønske gjerne betjent for en Aaret Lønd paa jeres Gaard Landsejde mere vilde Kongsten jeres og jeres Ønskede jeres i undertegning paa ydmyg Ske Ønske gjennemlæst at Pariseer nu sine Ejeder er paa Forhøns, jeres dijeres til Efterretning med Skyldsmedlig følgning til Fader sine mig og os alle jeres gode Vedel. –

Skyldsmedlig

P. Pörensen den 28de April 1846. H. Pörensen

Til Agtbare Enke

Ingri Johns Datter Rosbeck

Det anmodes at denne medfølgende Ønske
maa vorde dell Grutsen

19

Gade Ven! Joten Bekken! Törnsien den 15de Juli 1844

Jeg maa om Lang Tids for Lob, gaar at after
: Lemme gjerne Løfte man ude ikke Sa Lamman da jeg
ikke er Gjer af alle de Ting jeg id skrev til Dem
Emmering, maa jeg i Jaab Lommende da jeg jeg
Jamer Jamer Jamk og skrift paa da Kmiga og til
Lovedelsen og Kmigan Dmap. —

Først skal man Lage 3 Lander Gav Jord og Lage
Dak til Dak Klimmer i Gjen Gjem om Vinter Land,
Jiden Lommer Dan i en Lade, og Lager Byggen paa
Gjede Fjed, Jordbad Kød, Jamfød Jemde og Lidt
Labak gjemt til Brug Jamk da Jan midsommer jeg
Lemmer Dan og Lage til Jammen til Dat Klimmer
Gjek Jem en Lemmering Jaa er Den Landig. —

Emer Jaa paa Jinter man Jamm Lage Jaa Kamet
man Lan Lalle Jemk Jemige paa Kleder og Lim
Da en Lring og Jider Lage Jag i Kamma Elder.
Dette Lan Gjemed Lu Byggen after Jemmende Morgen
og after. — Det anmerket at alt skal Lages Gjek Jem
Gjemer til majestig afskrivelsing Jra Dans Kaad
med Gjerlight Kerfter til godter Lering. — Jeg Jimer
Kenskabelig Jilgjek alle i Dit Jemd Jra og alle Jin
Jaa Jodt. —

H Törnsien

Heil

Edelgeborne Frau!

Hochzuverehrende Gemahlin

des Herrn Hofrath

Schlosser

in

Frankfurt!

20-21

Et par rapt hors
(skippertage)

20

Fra Klaudiadal Jern-
værk til Essen.

~~Fra Skibsgaardsdalen~~.

Det maa nægtes nu Tiden
gaar saa hastig henimod
i nye Jernværk Kontrakter for
Kullevarin Rid. Fra Dag gaar
Jern af i Land i Egnsharen
Ord og Landet omkring at Ryg
Ryg Jernet Jern nu vil
Kjøbe Jern vaar Jern Vaar, Jern
Vaar; Ord var aaret Jern
Leveringer Statsgaarden
Landet vil Jern Jern, at
Det maatte mangle
Nord Klaudi Jern Jern Jern
nu Kjøbe Kjøb, af Jern nød
Vi Jern aaret, Jern Jern
Kjøbe. Kjøbe Kjøb
Det er Jern Mangel Jern
Ord af Jern, af Jern dag Jern
med Jern Kjøbe Jern
ombord af Jern Kjøb
Jern Ord og Jern akkor
med Mangel Det Jern, Jern

Det bigges
nu ud i Nr.

Det Jern ville
nu bliggjøres
ud.

Jern Klaudiadal Jernværk
til Essen Jern Jern
Jern Jern Jern
Jern Jern Jern
Jern Jern

20 b

Parlade alla samman
med Mr. van Schaick
mandan Sam, och parlade
med Uppl. och Sam Kom
i Fiorn och blan Skargal,
man alla de andra
Vederkande ej dock
Publicerade.

Sam Samuel Wedin Rada

Den man anpang om
Rand, som bodde bardt i
an Staden, som samlade sa-
mmans Domar och Upsa-
mma, och alleneste Sam
Sam vann i alla sor
Grundbanan. Jag Rad
mal Cuman den Gran-
sorsam som det
Belsadt och ej den Sag
det en Person en Ab-
mastad. Det Sam Sam
Grundat Upsatt med, Sam
Sadda Sam en Bolga
med i den och gud Sam
Bolgan Slog Sam ut

21 b

Norske Hild
eventyr 3 Udg.
p. 128 ff.

den Dag ydt ~~jeg og~~ Pigen Sveen og jeg med
mer af Bekjendtskaben tudanad Sjælch
for at spanka Mælken. Det var om
Søtan og Lella Dag; thi nys før spurde
det naagen af Gutlam gaa Sjælch
mem Sveen mand og Leg. Ved Tunen
og i Nærgmarken paa den Side
mod den Sida nalkingsmk Blan-
skarbotn. Ingamen flei og for vaga
Tårdan og sunnlend ungdalags for Pigen
Eingen anhaving mallam Bårbarna
og Bergbuarskj. Den ni kann hel Mål-
lamgjæn mann de gamla vårda og
tyke af Mælken, og med Bønderna
og gaad Tunnen paa dan an Blaugsk
af Blanskarbotn, jeg aldrig kan saa Blugg
hel med mann Sein eberman. Da afsyldt
Luftan med den bellingsk Dusk. Et,
Dat mann Sveen ~~skaffeinadeg~~ fårdt at
vanda i dinnen Kaft, og ~~Sveen~~ Tveen mann
Vann gland i Sin Skin Sna Dreimm Blugs
hel Vinn candan og klugsad i Sveen
Dramm, og Sin Klam-stek knok af
at ~~glatha~~ glatha og Ladnden dasi dalaga
Blanskarbotn Mi saa kandn Mælken og
upbrikandn Blanskarn, og Sveit for

hulla ad auk fiau Hjaun og Hjundrad, auk
Skaundyrau, fóu seuds fiaks og manga
Smuntyr og ómarkliga Handskau fra
Ingalds og Vilmaus. Dimbar [illegible]
Sarsellingar og gudsligra Dauw fylkti
Domarskaudk hauw fuart und Blúdau
og Blaupkau, og ei gatuo gaw Hjún-
uadur Nijals ad i au Lyngau [illegible]
au Nauds gaud au kalla Hjálpa sau
at fuida. Eudlig Dá Naupkua [illegible] au
au dyuigya af Sóa Hjalta Hjalda und
Studa Skiunuds Dugladdau. Fóstua jag
dagskagal Andskauds, at da fiau ad
yau Rá ui Dukkauslagg i Blaud Hán
uúgzeyiu, Hjau dau Hjá og Hjúrau
mau Hjallau i, fuaud Rikkaud Skai-
uud Hjúnuum. Nidk fastalka ad
Ud mau Skaudmau, og dá jeg fauaflug
at ui Hjaldi gaua uauuau Sauúl
dau, fuagdi Hjau Ud mau Hjalpaudau
Blál kaui; jag Hjuldi dau Haud-Bla
mau. at Hjau Hjuaud Allau dauHjau.
Hjaud i Rask ag Hjuuuauda dau Hjáj Hjá.
du au Hjalda, Hjatau og Hjáuau af Hjauu-
ilauligra dauuau, Ellgau [illegible]
Blauda og uidalla Hjglau Hándar og
Hjuuuau Hjau [illegible] Ud Hjauau
Hjauldad Hjuuuau uad Hjiuta uadHjau, jeg

gaven store Skjelde og mellem dem undertiden
dybe, men mageløse Dalsænkninger, hvor
Landskabet i Sølvgrønt og Purpurrødt
spiller Harmonika med Lyset i Luften. Overalt
Skjelde og Klipper og Sten, og dog
altid Liv i Land og Vand og Himmel. Hvide Fjeldbræer,
Vandfald, Fjeldvand, Landskabet,
Kvindeansigter og Blomster. Alt
Foran vore Fødder undertiden dybe Kløfter
Landskab af endnu dybere, hvor Luften
grønligrøn Birketræer, Lyngtuer
med Lyng og Bær, der undertiden
ogsaa med magen Høide og Pragt. Det Fjeldvandets
Liv, Landskab, Fjeldene nu dybest set smagfuldest
og mest afslørende, jeg finder Fjeldene
Mennesket nøgtet af Marken og Skoven gjorde
det gavn mig at sammenligne med Fjeldene
Landskab. Fuglene Fuglelivet
Kaar flygtende og spøgelsesagtige
Fiskemaager og Skarver. Kun Lyden
Lyd, at dem man gaar sammen
mennesket. Saaman dem mellem
Ungerne, hvad jeg talte i dette Øjeblik.
Fjeldene og Skrift Fjeldene Fjeldene sammen
dem fælles Tid. Jeg tænker mig at dybt
det dybe Fjeldvand.

Hjemad over Fjeldet Fjeldet Fjeldene, Fjeldene
Vandmasser Fjeldene, Fjeldene Fjeldene Fjeldene Fjeldene

"Kan det ikke skee saaledes," svarede Peter, "og det var nogle Karle som maatte vide og, fordi de saae klage sig som nu Aglai [illegible] for. Det maae jeg Peter, som var paa Landet under Lejlighed og nogle andre Kjøbmandskarle. Kjøbmanden vandt mest ved Peter og Peter ved Kjøbmanden. Jeg skulde dig nok sige, hvor det Karle [illegible] Klosterets Kjøbmandsskuden saae, saa kan du vel regne dig [illegible] Kjøbmanden saae, at det saae ud som at skulle blive følge, og de vare vist opfyldte med at det kunde af dem. Kjøbmanden skreeg og gloede i Land som en Ulv og skjød, saa det lyste af Ilden, og i Grunden skjød han og Peter og Jørgen. Karlene stode og saae paa dem, som de ogsaa skulde ikke have Forstand og Vid, naar de ikke gave sig til at hugge Klosterbygningen. Det eneste de gjorde, var at sige til Kjøbmanden, naar han skreeg alt for meget: "Kjøbmand, vær dog ikke saa vred, vi kan jo ikke gjøre for det, Peter har sagt det." Kjøbmanden var ikke saa vred, naar han kom Peter i Hænderne, for da gik det ud over Karlene, som de kunde faae Ørefigen. Det var Kjøbmanden som skulde have Klosteret, og Peter skulde have Penge, og Karlene skulde have Ørefigen, og det var ikke saa galt."

I Aaret 1830 i Juni Maaned indtraf en Mandag Morgen paa Klasses Falleraashougen, angaaende nedenstaaende Skjening. Hvorda: Langfredag morgen inden Kirken skulde begynde, da jeg Lars Erichsen Falleraashougen skulde gjøre mig reedelig, da Forligsmanden Bjerregaard tilsigede mig, paa Jomfru Hvendhelts Vegne, og ingen gjældende Hvendhelts var at anginde, da forlangede Hr. Forligsmand Bjerregaard mig, skriftlig paa et Stykke Papiir blev bestrevet og af Forligsmanden, med de andre Vedkommende, modtaget og forseglet.—

Angaaende disse Kiendsgjerninger adviseres som troe Vidner paa Gjensidig Maade.

Da jeg var i samme Tilling paa i Gisken paa Klasses Fallerhougen i Aaret 1828 i September Maaned om Lørdagen Formiddag, da blev jeg paa engang, og en Angst blev mig saa jeg ikke vidste hvorledes det skulde gaae til, saa forlod jeg mig ogsaa mig paa Guds Hjelp som en saa eggiet[illegible]. Og saa sagde jeg nu Kjød som kom til mig, "at saa vi var min Sandhed og jeg ikke Fallet Jans Søn, og at saa vi skulde nogle mand mig at gjøre." Da svarede jeg: "Ikke vil vi er mere de Dem og jeg ikke Fallet Nils Søn" saa saa jeg Fallet ikke nogle med dig at gjøre. Jeg stod da med min Kreinestok, og Vad som da blev mig nest saa jeg ikke med flere bestrina, alene med Dødningen, og jeg vendte mig om, og da saae jeg en stor Forskrekkelse, at [illegible] Instrumentet som jeg stod for mig var af Jern, som blev sammesteds, Kiæder og Stænger. Da sagde jeg nu Ordsprog Jesus navn nu med Navn Herrens nu Ingrebender. Og saa blev jeg staaende, og mig blev nest nu Jesus saa sær Kiød, som jeg kjendte, og jeg saae at Kjød nogle stod og forskrekkelige, neden ved mig Lemlæsse alene Lemen som David taler om i sine Psalmer, derefter saa jeg mange Personer som mange Skygger, med Kjødsgamle og Hvide. Derefter saae jeg ikke som gik over ikke Jordelige til ikke Riesterlige. Og da saae jeg en mig andre store Ordsprog med Bøger under Vores Herre Jesu Navn,

og jeg saae mange saa underspiggelige, som stode afsides for
for sig selv, de vare ganske forte i deres Ansigter; men da kom
der Frue til mig med smile Hjerter som sande Børge under sine
Arme, og da saae jeg en Mængde som den Frue med en Bog som tab-
der den yderste Herre Sandhedsord. Der kaster den Frue og
der Livsens Bog under sin Høire Arme, Aabenb. 19, 16. v. og kan
kaare at Navn Herrernes Herre og Gud: Kongen over alle Konger, og en Herren over alle Herrer. Da
da falder jeg ned ad Aaabne mine Ørne for Bordet blandt
mange som gjorde Gyld. Disse Augustin den Frue, og den store
Kirkefader St. Ambrosius, om hvilken jeg saa sagt i en Bog saaledes
Verdens Himmelrige, og saa saae jeg en Mand med smid Hjerte,
med store Bogstaver fra Hoffedet og og til Fødderne. Da
jeg saae da ikke Øyeblik den Frue, da og da var gik jeg nysfider, og
kunster den en Time saa klar Himmel som Solen. Og saa kom
Frue en Landsbye med sin Famme saa stinnende som Guld,
og satte sig med paa Gulvet, og blandt Andre den Frue en be-
kjendt Person fra Svaasum, Knud Rasmussen som sagde ab. nu
staaer det nu af. Aabenb. 16, 15. Derefter saa jeg de den Frue
med mor Fruens Klæder, som jeg mær ikke i Erindring, mere
Navnet, og da jeg blev vild til Sidste paa Forsøk. Paaraa den
Frue med Øyne og Ørene. Da mærkede jeg mig om og skimtede den
lille Syvsø Abe; men en bekjendt Mand som stod med min Søn
Pike, han sagde til mig, nu begik du en Forsøg, og at Gud
skulle sagde den nu ikke og skjønt Dame Gang. Nu vil det mere end
at skue siden at jeg forlangte den nu vennede Frist i Lossø at
komme for Frue, da jeg kunde ogsaa gaae Sandhed, men jeg sagde
det var den mine egen Indbildning, Gud sande ginak os Lowe
og Evangelium, og jeg vil ei gjøre Frue Aabenbaringen.
Og jeg talte jeg videre om Aabenbaringens Bogs 20, 1. og 2.
den blev opfyldt da Himmelen var aabnet for mig.—
At lidtde Almue i Døre Kirke for at tidt Ofter, hjem
jeg nu og ønske ønskeligt, men en angrebet Hand er det Ofter
den Gud behager, som David sigde i sine mange Salmer. Herre
min Gud forlad mig ikke og vær ikke langt fra mig, men
skynd dig at skjelpe mig. Aabenbaringens Bog 22, 8, 16. v.—

Fallerslaasheugen den 18de Juni 1847. Lars Erichsen
Fallerslaasheugen
med Hjertelig Hilsen.—

25 b

Dan Tollraarhanger
Tynes og Aalesundamt
1847

En meget rig og meget höitstaaende Adelsmand i Kjöbenhavn blev i Aaret 1728 Fader til en Datter, hvis Daabsnavn eller Forældre han önskede maatte holdes en Hemmelighed baade for Verden og for Barnet selv. Han besluttede derfor at sende Barnet til Norge og lade det der opdrage. Moderen var en fornemme Madame, som han gav en Sum Penge til Underholdning for Livstid. Barnet blev sendt til Peder Colbjörnsen paa Fredrikshald. Efterhvert lille Pige fulgte et Gavebrev, der tilsikrede hende en Rente af 400 Rdlr aarlig saalenge hun levede, hvad enten hun var gift eller ikke. Skulde Moderen finde hendes Spor og ville reclamere hende, opfordredes Colbjörnsen til ikke at tillade dette. Det blev ogsaa virkelig tilfældet, at Moderen indfandt sig i denne Anledning. Men Colbjörnsen mægtede det saa, at hun maatte reise tilbage med uforrettet Sag. Peder Colbjörnsen havde en Søstersön der hed Anne Jörgensdatter. Hun var Enke og ernærede sig ved en Kjöbenhandel. Til denne betroede han Barnet af Gavebrevet kort at antage Faderens Navn, der ikke maatte röbes. Barnet var döbt i Kjöbenhavn og dobtes i Gavebrevet Charlotte Amalie Wolteen. Da hun var 3 eller 4 Aar gammel, döde Peder Colbjörnsen og Anne Jörgensdatter var en Tid af Barnet foranlediget af Hemmeligheden, at hun havde Fordeelagtigt hidsat sig Pengene udbetale. Man forlyder nu at Pigen var et Fattigbarn, som hun havde taget til sig af Barmhjertighed. De 400 Rd maatte hun aarlig gjentagne Gange paa Kirkebunden, Pigen lod hun intet vare, og den lille Charlotte, der ingen Anelse havde om sin Stilling i Livet, gik i saa Fald der og var til Kjöbs ved Auctionen i Mikkelbiten. Der huiskedes ikke ja intet og kunde ja intet sige herom, og Charlotte var 16 Aar, og Aarsagen i Mikkelbiten.

Der var dengang paa Fredrikshald en Lieutenant Kalpin, der var 47 Aar og havde endnu ikke bragt det videre end til Lieutenant med 10 Rd maanedlig. Han hörte tale om denne Sag og besluttede at gjöre et Forsög. Alt paa Charlotte i Tale var Ede vanskelig; i hun skulde hele Dagen i Byen, og indlod sig gjerne i Tale med hvem der kom ind. Han spurgte hende om hendes Forældre, og han svarede ham at de vare döde kort efter hendes Födsel, at de intet havde efterladt sig og at Anne Jörgensdatter havde antaget sig hende af Barmhjertighed. Man sagde hende nu, at hun var blevet bedragen, at Anne Jörgensdatter havde hvert Aar havt Capitaler, der tilhörte hende, og tilbød sig at sætte hende ind i sine Rettigheder, naar hun vilde forpligte sig til at ægte ham. Charlotte lovede dette og nu paalagde han hende ikke at lade sig merke med noget, men sige at jeg fik paa Nytaar til Anne Jörgensdatters Chatouille, naar denne var

ude; han skulde da indfinde sig og oplyse Sagen. Det skeede ikke.
Ingen havde ingen Medtanke til Charlotte, dessuden kunde det ogsaa
Børn ikke læse. Charlotte fandt Nøglen, Anne var gaaet ud, Kål-
gim indfandt sig, sigte Papirene igjennem, fandt Gavebrevet og
flere Breve med Forholdsregler hvorledes den lille Charlotte skul-
de opdrages. Der skulde haves Øie til hende i Skrift, Dands, Sang
Tegning og der skulde haves en Sommerplads til den lille Frøkens Op-
vartning. Da Anne Jørgensdatter kom hjem forelagde Kålgim hende
Papirerne. Hun gjorde intet Forsøg paa at retfærdiggjøre sig, hen
var villig til at gjøre hvad man forlangte af hende. Hun leverede
straks en Sum Penge; Charlotte fik anstændig Klæder, Skoler
og Huusgeraad, der blev tilsat Værelser til hendes Brug. Kålgim fik
Gavebrevet og en ny Lønn. Hun var meget liden og meget enfoldig.
Man behandlede hende med Omhed og som et Barn, der kunde
paa Armen og Jorsøgte at lære hende at læse og at skrive sit
Navn. Dog kom han ikke til Ende med disse Bestræbelser; thi
et halvt Aar efter døde han. En Enke 17 Aar gammel med 400
Rd aarlig kunde ikke mangle Friere. Hun valgte en ung Løitnant
Aamodt med hvem han havde efter fik en Datter.

Et Aftenselskab i Drammen.

Det maatte være i Aaret 1787 eller 88, da jeg omtrent var 6
eller 7 Aar gammel, at jeg hørte vore Piger tale sammen om
to Fruentimmer der vare gifte med hinanden i Drammen.
Jeg gav dem liden Agt paa denne Historie, men Fru Mandal
fik Rabsalom, der paa den Tid levede i Drammen og var en
vakker Pige, fortalte mig i 1835 hele Historien.
Der var i Klatingdalen en Bondepige 14 Aar gammel stor af
Vext, der i Kundskab og Artighed havde skaffet sin Moder To
Kjør, der havde vundet Eidens herlig, truede hende med, at de
ikke gik hende an for Øvrigheden, og at den mindste Straf
hun ikke saae var Tugthuus paa Livstid. For at undgaae
Straffen lagde Pigen sin Vei. Hun havde havt en Broder,
Ole et Aar ældre end hun; han var for kort siden død, og hans
Klæder hang paa Skolpebaaden. Hun vidste at forskaffe sig hans
Bibelsedel, iførte sig om Natten hans Klæder, og gik ud af Byg-
den. Hun vandrede lang om kring, fik imidlertid Tjeneste hos
en Bonde i Telemarken. Hun gik til Præsten, fore-

niske Dåbsattest og blev confirmeret som Dreng fra Kvadlingedal. Præsten var meget ubekvindt med Ole og Skolemesteren ligeså; han lærte ham at skrive og regne. Også Husbonden var forvirret med Ole; han var flink og ufortrøden lagde Brænde, rydede Markerne og var villig og ufortrøden, dog var han sædelig, bandede ikke, drak aldrig Brændevin og var godt lidt af alle. Ole blev i denne Tjeneste i 4 Aar, da fik han Lyst til at se sig lidt mere om i Verden. Forsynet med gode Attester fra Præst, Skolemester og Husbonde begav Ole sig til Drammen, hvor han paa Tjenesten hos en Tobakshandler Hans Jørgensen i at skrive og regne kom ham her til gode, hans Madmoder kunde ikke nok rose og berømme ham, og her blev han i 5 Aar, da Pigerne i Nabolaget fandt ham til Behag. De kappedes om hvem af dem der skulde faa den vakre Ole til Kjæreste; men jeg behøver ikke at sige at deres Strævsen var forgjæves. Hans Madmoder sagde en Dag til ham: "Ole du gjør bedst i at vælge en af disse Piger til din Kjæreste, saa bliver der Ende paa Legen og de andre slaa sig til Ro." Ole forsikrede hende at han ingen Kjæreste vilde have. Skuet den vakre Ole hans forelskede sig i mig? tænkte Karen. "Ole, vil Du da være min Mand, sagde han, saa bliver Du Mere i Stand og Gaar alt hvad jeg ejer." Nu maatte Ole grue af forhaabe hende sin Historie. Da Karen havde betænkt sig nogle, sagde hun: "dersom Du vil som jeg, skulle vi forlige alt dette, du gaaer til Præsten og forlanger Bryllupsbud, vi lade os vie sammen, vi forlade ikke hverandre og jeg tror at Gud velsigner vores de indbildske Tåse." Ole gjorde som hun bad. De blev viede i Kirken og de levede i en Mandels Ordnet lykkeligt Ægteskab i 5 Aar. Efter denne Tids Forløb begyndte Karen at føle Skrupler. Hun mente, hun havde begaaet en stor Synd, en helligbrøde Gud Herren. Desuden var hun bleven vred paa Ole, Fru Mandal sagde endogsaa, hun var jaloux paa ham. Nok hun gik til Politiet og gav ham an. Ole blev nu arresteret og da han gik til Raadstuen, sagde Fru Mandal, sit en Pige hun til ham og sagde: "Jeg skal Dig ham, Ole at Du ikke vil de have mig. Borgemesteren syntes han ved Navn skulde Politimesteren til sig og sagde til ham: "denne Sag vil gjøre os alle lidt for det hele Land. Vi

Slutteren Ordre til at lade Raadhusporten staae aaben i Nat,
dette vil vare den bedste Maade at komme derfra paa". Raad-
husporten blev staaende aaben, om Morgenen var Alt borte,
og man hörte aldrig mere til dem. ——

Den Salvende Hjælpeløse Lyst opmuntre
Hej om ofte og oven Forbrydelsen
Synden Blinden og Hjælpeløse Grav.
Jo Blomsten Kjærlige Hænder o Jes
Gjennem Død nedsi en Grav og grov
Jeg Blev en Ned Pennant og Lekrag
Ved Jesu. Blev Kristi ekte Hej
Jesu navn nogen Sand gjennem
Blod. Jesu Død og Sord Hjælp ekte
at Jesu Kors nogen medkommer
og Forbrydelse Tilflyde. gjen Jesu
Tunge Hj Jesu Kors ved Kristen
Kjærlighed at Forbrydelse og at dræbe
Vilde Jesu Kjærlighed og Barmhjertighed
Hjælpe Jesu Kors nogen
Lidelse, men ved at Forbrydelse
om Kors gjennem, at Død var
en Død Hjælp. gjen Jesu navn
Kjærlighed, Jesu Død Jesu
Jesu i Hjælpeløshed, de Jesu
at Forbrydelse Jesu Kors

Hjælpeløshed og Barmhjertighed

Forbrydelse Kjærlighed og at Hjælpeløshed Jesu om Blomsten Hjælp.

Jeg sa, jeg kan og gaa meg.

"Gud skjelan Gravin, dette
er ingen Forbindelse for Deres
Velbaarenhet Skyld."

"Det er ikke Tilfelle. Vale
Peter Svensen Gyldenløve og
Hans Gyldenløve er Grever. Dermed
er Deres Velbaarenhet ikke den høieste
Mann Grevinne overhode ikke denne
Grevinne, sporede jeg.

Jeg sladdede
Grevindørst
Mandet sagde
ex. Ekspeditr
men skjønte
Grevinne og ble
forvirret og
Mandens
Forbindelse
og andre
Forvirrelser

Vandr.
Dan Stor Kammerherre og Kammerherre
sagde Grevinne. Jeg.
Det er ikke ingen Grevinne
og mandet ingen Grevinne
mandet Grevinne.

Ikke Ikke sagde, — ingen mandet
Grevinne Mandet ligger i den."

"Du skal Gjøre ingen Grevinne.

Dette kan jeg ikke tænde
Lade det Hangst. Ekspeditrinden
Vandrende
Grevinne mandet ligger

30

~~Lidköping och Skaraborgs~~

~~Södra~~

Södermanlands

~~Kalmar~~

Kristianstads Landsorgelör

Smålands Kavalleri

Kavalleri vid Norrlands

Dalarnes

Södermanlands Skogsmarkens

~~Kavalleri~~ ~~Kavalleri~~ Kavalleri

Bröllmans

Svolds Kjörvin-

gens Nilsson.

Kalmar Kavalleri

Jönköpings Dalarnes Kavalleri

Jämtlands Fältjägare

Kristianstads Kavalleri

Kvarnbo Lövs.

Skaraborgs Kavalleri

i Wiks

~~Blekinge Kavalleri~~

Den 6te Søndag Lørdag

Af 3 alle
gotne Lør

36

Da vi Lørdag aften den forlyggende Søndag til Hørup
Efterskolen Forsamlede vore Klasse-
Ven Jacob Jensen os med til Efterskolen Hellig
med nogle Sangnumre og gav os
Kaare Kirkegaard Rosenfeldt Carina og Thorkild
Lind, at nyde Kaffe Jensen os i Mørk og Rand,
Vaar Jensen meget Sang i Salen Skal
Kaffen Jensen Lørdag aften Lang Jensen andre
med de Voksne Dagbordsdanker og andre med 3
Kvinder med 3 Pige Jensen, andre med 4, 5, 6, og 2½ med
mastrelen Rand Hilig. Klokken Lange Lørdag
Lagde vi os men vi Lå os meget Længe Sammen
Jagde ikke Jensen os Sande, Jensen
Jensen Jensen Kraft. Efter Lørdag Middag
Radierede os Jacob Skulle vende Hjem til
Middag, Jensen Skal Jo Jammenkobler Jensen Lø
Jacob Jensen og Jensen Jensen os Kl 4 Jensen
Kraft og Jette Jensen Jensen 3 Mennesker

og den Tid skal de ikke samle
med Sølvagrød og Vinrygter, og dem de
sat ugyl Laugdal, skal de nedgrave i
den nu Bandsø ikke med at Sad Lauda-
3 at Sad Hjørlasagen.

Det

Dersom vort Sal samme Bestilling med
vor vay nat Hyrstianna
Vel ~~samme~~ og Landsting sammen og de
som nu mangesteds Sølv sammen-
holder mange Slags afskillige Sølvsmede
og Vrøddag gaar sig og lander. Saa det
kom vare at de dersk allene Vrøske,
skal som det Rodsk. Kan det dog, dersom
en denne Rad Vølvdsk som skamd Bandsø at
den Ver og vor Sad gaar og andre ~~Bandsø~~
afskaffelse Bandse Sillags, og at Sagen kund
Vre som dog Sild skal vor andre Klaader
Gravde og Laugdet mindre Lue agte. Den

Jammerlige Dage samles sine Tanker med
Hjælp i Bogen og tabbede Norden med Barnet
og nu Dag Dag med Galoschen og Paraplyen
Himmelmanden Ror Saldsplads gaar
Hjælm og Kappe af. alt gammelt
afdanket Pensionist og afdanket Politiga-
Vinterlaggets med Vandringer Kommunen
med nogle vanskelige Hjørnesind. Vanskel
Du og Enkelte magter Livet for sine Lidel-
ser og Opdragelsesopgaver Bryst. Hvad Skade
Si i dag mod Hjælp. Men, siden sin
eller Ludvigsdal og Fuld Vakjonat, Sagen
Rest. Du ikke nu vigtig for W. Dag f.
at du Jamen Jord mistet dig gaa Klar,
Jeg du min klare Forklaringsvis Jord.
Alle Forskrivelig gaar i Klage Kommune
Dig i og Skrift Dem Barn, at det Jer
Kommet vaaret Alle Si al maaske in

Han har det var nogot som er mygt vanskeligt
Lyd ind mange Varer, som er Kammen
Skarpstokken ere ved mer - Lang Tid
varsk. eller Klæder forbigaaende ved
Svenborg og Kammen Vindager gaa
og andre Artikler. Som de saa svarede
jeg skulde kamme det mere Penge, som
var de i nu god og redskabelig Kur.
Den Apotheker har det som oftest Forhindring
at sove af stærk Lidenskab, som det er
ogsaa Tænder, og saaledes, det man ikke
at undgaa gaar Tænder, som jeg ikke
kunde klare paa anden Maade. Han selvfølig
har dem Penge som. da skal de have dig at sove
mer Hjerne. Der nyder jeg saa Fred i sin Kone
som jeg Overlidenhed Fred godt Samtale
dej som Lægen Kone jeg Kaffe Drue til at Man
Skaffer Forlatelser, mens Radelen er
i Politiet det Sted. Dette Lægen Hjemme
Sker Ost og Rygter mere Sne og Is Sand

Skiven alle Kvinder Hjerte, hvad
Ægtefolk Dakes det mange Aarstaar og Tænn, som
gaar det ikke hverken Mand eller Hustru
som Ende. Ikke som gaar det ikke alle
Forældre Lov, som gaar det ikke alle
at Folge det menneske mod det Pverske.

En Overlegge mod Forbrydelse mod
Ægteskabets Helligelse' Hvor overlegge Forældre
De Pligter, de have mod sine gamle Forældre
Modtagelse og sine gode og grønne Hjemme
efter mange Forholdsregler, som Omgang, Kjærlighed
Hjælpsomhed, som Vaar og Kjærlighed Pligtfølelse
Tro, Vaar og Uskyldighed Overbærenhed.

Hjemkjærlighed er det da som mellem Mand og
Kone, mod Børnene' Kan det rette Omgang med
Hjem og Kjærlighed Hjemmet. Skrupsmagen
Ret for den som ret Hjemlig mod Hus
Lignelse som det var Hjemmet gaar Himmel
Ende. Overalder gaar er det at Folge det
menneske Hjemmet det Pverske for Ende.

for dig ellers er hvis han har brandt sig.
Hvis andre Ubehageligheder som er langt over. Det
andet med Vanvittighed som Anstødes for.
Ubetydelig fordrei baade af Vidde og Konde.
og Skjønhed findes er nu for første, at for
Loggen nu har første Stat, som mennesket
Habe, som nyder har dobbelt den store fordre
Samfund. Jeg veed vel at de har givet Rettig
rettighed af Staten. Det er bedre at have Noget
meget, med alt afbrygget. Spare den nye Gyn-
dsfangst. Og gammel Vaaben, saa godt som de
har fundet der og hvor den og brugt dem af
i Kampsyllet og tag ved guad der. Halvd
Hunnder lade de og lade det, [illegible] blev [illegible] til
Jorde voxer og hunden med det var stor.
Det kan ikke saa let modtages i en [illegible]
hed. Hvorledes forklare? Vind Veg med Venlighed
skal Vinden [illegible] Ronden med Lange
skal man kunde formaae; thi det som skal

39b

Ime

Herredalene.

48

I Herredalene ved Skien Præstegj.
og Skjennum. og andre at nævne.
Med Tvivl om vore ubo lige Kaar
Kuns Gjentagen med Sammenhæng.
I Dybet ved Skien ved Bakke Sogn.
Ulfsamen. Hejer. Dybe.